ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»

КАФЕДРА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
_____ Р. Б. Папірник
«04» жовтня 2019 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СУЧАСНА ЕКОНОМІЧНА ГЛОБАЛІЗАЦІЯ

спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

освітньо-професійна програма «Економіка підприємства»

освітній ступінь бакалавр

форма навчання денна

розробник Чала Вероніка Сергіївна

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма вивчення навчальної дисципліни «Сучасна економічна глобалізація» складена відповідно до освітньої програми підготовки бакалавра за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», в межах якої досліджуються сучасні трансформації ринкових відносин між суб'єктами міжнародного бізнесу, обумовлені закономірностями, тенденціями та специфікою функціонування глобальної економічної системи.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			I	
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3	90	
Аудиторні заняття, у т.ч:	**30**		30	
лекції	30		30	
лабораторні роботи	-		-	
практичні заняття	-		-	
Самостійна робота, у т.ч:	**60**		60	
підготовка до аудиторних занять	28		28	
підготовка до контрольних заходів	14		14	
виконання курсового проекту або роботи	-		-	
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	18		18	
підготовка до екзамену	-		-	
Форма підсумкового контролю			залік	

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: набуття студентами комплексних знань про найважливіші теоретичні і практичні аспекти умов і факторів становлення, механізмів та інструментів функціонування глобальної економіки, засвоєння знань щодо теоретичних положень та практичних засад розвитку глобальної економічної системи.

Завдання дисципліни: вивчення сутності й тенденцій, природи і закономірностей становлення глобальної економіки; засобів і потенціалу антициклічного регулювання глобальних економічних процесів; механізмів функціонування глобальних ринків; сучасних стратегій конкурентного лідерства глобальних корпорацій; процесів і моделей економічної регіоналізації в глобальних умовах; природного, технологічного та людського ресурсів глобальної економіки; цивілізаційних вимірів глобальних економічних процесів; напрямів і пріоритетів розвитку української економіки в умовах глобалізації.

Пререквізити дисципліни. Для вивчення курсу студенти потребують базових знань в обсязі шкільної програми.

Постреквізити дисципліни. Знання з даної дисципліни необхідні для опанування дисциплін «Міжнародна економіка», «Зовнішньоекономічна діяльність підприємств».

Компетентності.

Загальні компетенції:

ЗК8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Спеціальні (фахові) компетенції

СК1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємицької, торговельної та біржової діяльності.

СК3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.

СК5. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.

СК10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.

Заплановані результати навчання.

РН1. Використовувати базові знання з економіки підприємства й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.

РН 5. Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері економіки підприємства.

РН 7. Демонструвати підприємливість в різних напрямах професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

РН 11. Демонструвати базові й структуровані знання з у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.

РН 12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

РН 13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

РН 15. Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів.

РН 17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.

РН 20. Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- передумови, фактори, імперативи, закономірності та сучасні тенденції становлення глобальної економіки;
- ключові процеси глобальної корпоратизації бізнесу;
- форми і моделі регіональної економічної інтеграції;
- закономірності мега-інституціоналізації економічного розвитку;
- глобальних пріоритетів науково-технологічного, інноваційно-інтелектуального та цивілізаційного розвитку;
- перспективно продуктивні ідеї щодо прогнозних напрямів розгортання економічної глобалізації сучасних наукових шкіл виходячи із парадигми глобального мислення;
- зміст процесу глобалізації, його економічного виміру;
- концепції дослідження глобалізації;
- форми та механізми інституціонального устрою глобальної економіки;
- систему основних суб'єктів глобалізації;
- сутність глобальних проблем людства;
- основи формування глобальних ринків (товарів, послуг, технологій тощо);
- моделі економічної інтеграції у різних регіонах світу;
- загальні принципи співробітництва в умовах глобалізації;

вміти:

- аналізувати і прогнозувати характер та глибину суб'єктної взаємодії в глобальній економіці; секторально-галузеву і регіонально-країнову структуру глобальної економіки; сучасні механізми функціонування товарних, фінансових ринків, ринків послуг і праці; напрями глобальної модифікації ринкових конкурентних механізмів;
- ідентифікувати фактори і механізми формування глобального корпоративного лідерства; досліджувати глобальні економічні цикли; крос-культурну корпоративну взаємодію; оцінювати перспективні моделі транснаціоналізації;
- визначати форми та етапи глобалізації та економічної інтеграції;
- обґрунтовувати критерії ефективності функціонування інтеграційних угрупувань;
- досліджувати прояви впливу глобалізації на розвиток різних країн світу;
- проводити аналіз ефективності та виявляти закономірності розвитку й економічні чинники глобалізації та глобальних проблем людства;
- застосовувати практичний інструментарій обґрунтування та реалізації стратегій розвитку корпорацій, країн і регіонів в умовах глобалізації; сучасних технік консалтингу для виявлення ключових глобальних бізнес-проблем та обґрунтування шляхів їх розв'язання; методик ефективних комунікацій мікро-, макро- та глобальної взаємодії; методів та інструментів інноваційно-технологічного розвитку України в контексті геоекономічних пріоритетів

Методи навчання: пояснювально-ілюстративні, проблемного викладу, дослідницькі, стимулювання й мотивації, інструктивно-практичні.

Форми навчання: колективна, групова та індивідуальна; аудиторна, позааудиторна.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Сучасні трансформації в глобальній економіці					
Економічна природа глобальних трансформацій	2	4			4
Сучасні теорії та школи глобалістики	3	4			8

Дуалізм та парадокси сучасного етапу глобалізації	3	4			6
Становлення глобальної економіки	5	4			6
Регулятивні інститути глобальної економіки	5	2			6
Транснаціональні та глобальні корпорації в системі глобальної економіки	5	2			4
Міжнародна економічна інтеграція як прояв світової глобалізації	11	2			6
Механізм функціонування глобальних ринків	5	2			4
Технологічний ресурс глобального економічного розвитку	5	2			4
Людський ресурс глобальної економіки та нова роль міст	5	2			6
Україна у глобальному економічному вимірі	11	2			6
Разом за змістовим модулем 1	90	30			60
Усього годин	**90**	**30**			**60**

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1,2	Економічна природа глобальних трансформацій	4
3,4	Сучасні теорії та школи глобалістики	4
5,6	Дуалізм та парадокси сучасного етапу глобалізації	4
7,8	Становлення глобальної економіки	4
9	Регулятивні інститути глобальної економіки	2
10	Транснаціональні та глобальні корпорації в системі глобальної економіки	2
11	Міжнародна економічна інтеграція як прояв світової глобалізації	2
12	Механізм функціонування глобальних ринків	2
13	Технологічний ресурс глобального економічного розвитку	2
14	Людський ресурс глобальної економіки та нова роль міст	2
15	Україна у глобальному економічному вимірі	2
	Усього годин	30

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичні заняття не передбачені навчальним планом.

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	28
2	Підготовка до контрольних заходів	14

3	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях: **Альтерглобалізм та його форми**. Поняття. Історія становлення. Цілі, завдання, принципи програми антиглобалізму. Внітрішні та зовнішні суперечності антиглобального руху, проблема кінцевої мети і узгодження дій. **Цивілізаційні виміри глобальних економічних процесів.** Поняття та види цивілізацій. Глобальні економічні процеси. Специфіка локальних цивілізацій. Цивілізаційні виміри стратегій економічного глобалізму. Перспективні сценарії глобального економічного розвитку. **Політекономія глобального економічного циклу.** Цикл/хвилі розвитку глобальної економіки: природа, зміст і типологія. Характеристика економічних коливань глобальної економіки. Розвиток глобальної економіки в контексті дії універсального закону циклічності та постулатів теорії циклічного розвитку економічних систем. **Міжнародні стратегії глобалізації.** Загальні підходи до визначення стратегії. Моделі економічного розвитку. Поняття міжнародної системи, глобальної системи. Стратегії Європейського Союзу: мета і результат США та Китай: національні стратегії і можливі сценарії відносин Міжнародні стратегії на прикладі декількох глобальних факторів.	18 6 6 6
	Усього годин	60

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Під час вивчення даної дисципліни використовуються такі методи поточного контролю: усний та письмовий контроль, а також методи самоконтролю та самооцінки.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

- з окремих змістових модулів:

Змістовий модуль 1. Сучасні трансформації в глобальній економіці

Оцінка знань студентів здійснюється за допомогою контрольної роботи в письмовій формі, що складається з двох рівноважних теоретичних питань і оцінюється з розрахунку 100 балів (по 50 балів за кожне теоретичне питання) наступним чином:

45-50 - студент демонструє повне опанування матеріалом, здатність до його аналізу та творчого осмислення, ознайомлення з додатковою літературою;

37-44 - студент має уявлення та поняття щодо навчального об'єкту, пояснює його суттєві ознаки, здійснює смислове виділення та аналіз економічних процесів, але не повністю розкрив суть питання;

30-36 - студент має загальне уявлення про об'єкт, що вивчається, здатний відтворювати формулювання визначень, але відповіді бракує аналізу відтворюваного явища, порушена послідовність і логічність викладення матеріалу, надаються тільки окремі характеристики явищ та об'єктів, що розглядаються;

0-29 - студент має слабке уявлення щодо понять, які вивчаються, відсутні суттєві положення, які необхідно розглянути для відповіді на питання.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається за результатами контрольної роботи.

Порядок зарахування пропущених занять: студент має право відпрацювати пропущені заняття. Кожне пропущене лекційне заняття відпрацьовується методом усного опитування з основних положень теми. Відповідно за кожне відпрацьоване заняття студент отримує 1 бал. Можливим є одночасне опитування з декількох пропущених занять. Практичні заняття відпрацьовуються методом підготовки реферативної роботи на тему, яка узгоджується з викладачем відповідно до тематики пропущених практичних занять. Робота оцінюється в межах кількості балів за пропущені практичні заняття.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Антициклічне регулювання ринкової економіки: глобалізацій на перспектива: монографія/ Д.Г. Лук'яненко, А.М. Поручник, Я.М. Столярчук [та ін.]; за заг. ред. д-ра екон.наук, проф. Д.Г. Лук'яненка та д-ра екон.наук, проф. А.М. Поручника.- К.:КНЕУ, 2010.- 334с.
2. Глобальна економіка XXI століття: людський вимір: Монографія / Д.Г.Лук'яненко, А.М.Поручник, А.М.Колот та ін. за заг. ред. д.ен., проф. Д.Г.Лук'яненка та д.ен., проф. А.М.Поручника. – К.: КНЕУ, 2008. – 420 с.
3. Глобальна економіка: підручник / за заг. ред.. Д. Г. Лук'яненко, А. М. Поручник. – К.: КНЕУ, 2015.-588с.
4. Глобальні асиметрії економічного розвитку: монографія / Я.М. Столярчук.- К.: КНЕУ, 2009. – 302. с.
5. Глобальное экономическое развитие: тенденции, асимметрии, регулирование: монография /Д.Лукьяненко, В. Колесов, А. Колот, Я. Столярчук и др.; под науч. ред. проф. Д.Лукьяненко, А. Поручника, В. Колесова.-К.: КНЭУ,2013.- 466с.
6. Кальченко Т.В. Глобальна економіка: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2009

Допоміжна

1. Білорус О.Г. та ін. Глобальна корпоративна система: [монографія] / Кер. авт. кол. і наук. ред.: О. Г. Білорус. – К. : КНЕУ, 2011. – 408 с.
2. Білорус О.Г. та ін. Глобальний конкурентний простір: [монографія] / Кер. авт. колективу і наук. ред. Білорус О.Г. – К.: КНЕУ, 2008. – 680 с.
3. Бугрій М.Г., Ус І.В., Федоренко Т.О., Медведкіна Є.О. Глобальна економіка у посткризовий період: тенденції та перспективи / М.Г. Бугрій, І.В. Ус, Т.О. Федоренко, Є.О. Медведкіна. – К., НІСД, 2012. – 46 с.
4. Власов В.І. Глобалістика: історія, теорія: [монографія] у 2-х т. / В.І. Власов, ННЦ «ІАЕ», ДНСТБ НААН; наук.ред.акад. НАН України О.Г. Білоруса та чл.-кор. НААН України В.А. Вергунова. – Вінниця: ТОВ «НІЛАН Лтд», 2012. - 856 с.
5. Гелд Д. Глобалізація /антиглобалізація / Гелд Д., Мак-Грю Е.; Пер. з англ. – К.: К.І.С., 2004. – 180 с.
6. Гриффин Р. Международный бизнес / Р. Гриффин, М. Пастей; Пер. с англ. под ред. А.Г.Медведева. – 4-е изд. – СПб.: Питер, 2006. – 1088 с.
7. Данников В.В. Холдинги в нефтегазовом бизнесе: стратегии и управление / В.В.Данников. – М.: ЭЛВОЙС-М, 2004. – 464 с.
8. Лук'яненко Д.Г. Глобальна економічна інтеграція: [монографія] / Д.Г. Лук'яненко. – К.: ТОВ «Національний підручник», 2008. – 220 с.
9. Меддисон Э. Контуры мировой экономики в 1-2030гг.Очерки по макроэкономической истории / пер. с анг. Ю.Каптуревского; под ред.О.Филаточевой.-М.:Изд.Института Гайдара, 2012.-584с.
10. Міжнародний трансфер технологій: Навч. посіб. Рекомендовано МОН / Дідківський М.І. — К., 2011. — 365 с.
11. Орєхова Т.В. Транснаціоналізація економічних систем в умовах глобалізації [монографія] / Т.В. Орєхова; Під ред. Макогона. – Донецьк: ДонНУ, 2007. – 394 с.
12. Орєхова Т.В. Трансформація процесу транснаціоналізації в умовах зростання невизначеності глобального економічного середовища: [Монографія] / Ю.В. Макогон, К.В. Лисенко, М.О.Чорноусова, Н.А. Ємельянова., І.О. Шульга. – Донецьк: ДонНУ, 2011. – 652 с.
13. Панкадж Гамават. Мир 3.0: Глобальная интеграция без барьеров / Панкадж Гемават; Пер. с англ. – М.: Альпина Паблишер, 2013. – 415 с.

14. Панченко Є.Г., Швидкий О.А., Кір'яков Д.І., Лук'яненко О.Д. Корпоративні стратегії у глобальному нафтогазовому бізнесі: [навч.посібник] / Є.Г. Панченко, О.А. Швидкий, Д.І. Кір'яков, О.Д. Лук'яненко; за заг. ред. д.е.н., професор Є.Г. Панченка, О.А.Швидкого. – К.: КНЕУ, 2013. – 94, [2] с.
15. Поручник А.М. Національний інтерес України: економічна самодостатність у глобальному вимірі: Монографія. – К.: КНЕУ, 2008-352 с.
16. Поручник А.М. Національний інтерес України: економічна самодостатність у глобальному вимірі: [монографія] / А.М.Поручник. – К.: КНЕУ, 2008. – 352 с.
17. Спільний європейський економічний простір: гармонізація міжрегіональних суперечностей: [монографія] / За заг. редакцією Д.Г.Лук'яненка, В.І.Чужикова. – К.: КНЕУ, 2007. – 544 с.
18. Транснаціональні корпорації: [підручник] / Д.Г. Лук'яненко та ін. – Донецьк: «Сучасний друк», 2013. — 633 с.
19. Філіпенко А.С. Теорія міжнародної економічної політики: навч.посіб./А.С. Філіпенко. – К.: АКАДЕМВИДАВ, 2013.-216с.

12. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Група Світового банку. – Доступно з: *www.wordbank.org*
2. Інститут глобальних стратегій. – Доступно з: *www.igls.com.ua*
3. Інститут світової економіки та міжнародних відносин. - Доступно з: *www.iweir.org.ua*
4. Каталог «Імпортери та експортери». – Доступно з: *www.eximbase.com*
5. Міжнародний банк реконструкції та розвитку. – Доступно з: *www.wordbank.org/ibrd*
6. Міжнародна фінансова корпорація (МФК). – Доступно з: *www.ifc.org*
7. Міжнародний валютний фонд. – Доступно з: *http://www.imf.org/external/country/UKR/rr/ukr/index.htm*
8. Міністерство економіки України: офіц. веб–сайт. – Доступно з: *www.me.gov.ua*
9. Мороз В. Конкурентоспроможність України у відображенні рейтингів міжнародних організацій. - Доступно з: *www.amk.gov.ua*
10. Національний інститут проблем міжнародної безпеки. – Доступно з: *www.niisp.gov.ua*
11. Національний інститут стратегічних досліджень. - Доступно з: *www.niss.gov.ua*
12. Організація економічного співробітництва та розвитку. - Доступно з: *www.oecd.org*
13. Світова організація торгівлі. – Доступно з: *www.wto.org*.
14. Транзитні перевезення вантажів // Держ. ком. стат. України: офіц. веб–сайт. – Доступно з: *http://www.ukrstat.gov.ua*
15. Український центр економічних та політичних досліджень ім. О. Разумкова. – Доступно з: *www.uceps.org*.
16. The Global Competetiveness Report // World Economic Forum – Доступно з: *http://www.weforum.org*.
17. Європейський Банк Реконструкції та розвитку в Україні – Доступно з: *http://www.ebrd.com/ru/country/ukraine/index.htm*.

Розробник _____ (В. С. Чала)
(підпис)

Гарант освітньої програми _____ (І. В. Поповиченко)
(підпис)

Силабус затверджено на засіданні кафедри міжнародної економіки
Протокол від 03 жовтня 2019 року № 3